

INSERTIUNI:

e plătesc cu prețuri foarte reduse.

Manuscrisurile sunt a se adresa redacției și acelea nu se înapoiază.

Epistole nefrancate nu se primesc.

ACTIVITATEA

Foaie politică, economică, socială și literară.

ABONAMENT:

Pe an 6 cor. pe 1/2 an 3 cor.

Pentru plugari—țărani pe an 4 coroane.

Pentru România și străinătate: Pe an 16 franci.

Un număr costă 12 bani.

EDITOR, PROPRIETAR ȘI ȘEF-REDACTOR:

DR. AUREL MUNTEAN

Apare în fiecare Joi.

REDACTOR RESPONSABIL:

LAURIAN BERCIAN

Școală politică.

— Alegerile din Orăștie și Ighiu. —

Afirmarea noastră, că poporul nostru părăsit de atâta zeci de ani, numai prin frecările luptelor electorale poate să capete școală politică, — azi după experiențele câștigate la alegerile din Orăștie și Ighiu, trebuie să fie un adevăr recunoscut și de cei mai incarnați pasiviști.

La amândouă alegerile am observat aceleași simptome; și anume:

Vorbirile de program a candidatului național au produs insuflețirea cea mai înflăcărată și generală; atât în inimile țeranilor, cât și în inimile inteligenților noștri.

Toți se părea, că au venit la o sfântă și firmă convingere, că tot ce e Român trebuie să conlucre cu trup cu suflet pentru învingerea steagului desfășurat în mijlocul lor!

Trebuie să crezi, că insuflețirea țărânilor e atât de puternică și firmă, încât nu există putere în lume, care să-i poată rezista! și toate pedecile și greutățile ce i-se vor pune în cale, le va delătura cu o bărbăție ne mai pomenită.

Simțul de naționalitate, voința și dorul de a lupta pentru pretențiunile noastre, s'a aprins în inimile tuturor țeranilor noștri, auzind ei cuvintele insuflețitoare a candidatului lor.

Eram mândri de țeranii noștri, de grandioasa insuflețire — în stadiul vorbirilor de program, rostite acolo în comunele lor, în mijlocul lor.

Această insuflețire, acest interes atât de viu pentru cauza românească, ce s'a suscitât în inimile țeranilor, cari până aci erau coplesiiți de o indolență și letargie înrădăcinată, pentru-că pasivitatea, tactica noastră de până acum, i-au neglijat cu totul — este o simptomă, ce dovedește, că poporul nostru, dacă te interesezi de durerile, de necazurile lui, dacă îl deslușești despre drepturile lui legale, constituționale și naturale, dacă vede că inteligenții sei sunt una cu el, și sunt gata a purta lupta dimpreună cu el pe terenul care singur ne promite isbândă, pe terenul combaterilor parlamentare: se știe ridică la chemarea sa politică, simte datorința sa față de cauza națională; și: tocmai în această insuflețire, în acest viu interes ce s'a manifestat la țeranii noștri, aflăm noi câștigul moral! vedem roadă școlii politice, adevărată a vorbirilor rostite acolo în mijlocul lor.

Aceste le produce activitatea adevărată, nu cea scrisă numai pe hârtie.

Dacă în toate cercurile române, s'ar fi lucrat și s'ar lucra așa conștiințios, precum a lucrat candidatul național, în aceste cercuri, — noi în două cicluri am fi avut un popor calificat pentru luptele constituționale politice.

Activitatea adevărată fiind-că nu are să se mărginească numai la scrierea de nescaii articoli sarbezi, este dară un lucru mai greu, obositor, pretinde bărbăție, zel și jertfe, dar' apoi vedem, că este și rezultat.

Ni-s'ar pune după aceste întrebarea: că oare după atâta insuflețire, cum s'a putut totuși întâmpla, că candidatul național în amândouă cercurile a rămas în minoritate, deși Românii atât de insufleții, au fost în majoritate?

E ușor de deslegat:

Poporul nostru, mai bine zis, alegătorii noștri, sunt aproape toți de aceia, cari au alergat pe la toate alegerile trecute, fără să fi fost conduși de oareși-care convingere; candidați de-ai sei, n'a avut; au votat parte pentru mâncări și beuturi, parte pentru bani, parte de silă.

Să fim sinceri: prin astfel de mijloace, s'a demoralizat poporul.

De astă-dată văzând, că are candidat de sângele și simțirile sale, acest lucru neobicinuit, l'a insuflețit; dară fiind acesta, cel dintâiu pas pe arena luptei serioase; nici insuflețirea, nici convingerea n'a putut să fie — după legile naturii — destul de firme.

Tocmai ca și copilul fraged, când începe a umbla; tot vântul, toată pedeca cea mai mică îl răstoarnă.

Așa a fost și cu insuflețirea și convingerea alegătorilor români.

După vorbirile de program au trecut încă câteva zile, până la alegere; în acest restimp s'au aplicat toate forțele de capacitate, infricări, adălmășuri, bacșișuri, etc. tot alâtea mijloace, cari l-au scos pe copilășul începător din echilibru; la mulți dintre poporeni a dispărut insuflețirea și a pășit în locul ei pofta de beuturi, frica de terorizări — și a votat apoi eară așa precum a votat de 30 de ani încoace! adevărat nu din convingere, ci din alte motive — imorale.

Puterea demoralizării create de o praxă, de o tradițiune de 30 de ani, e lucru firesc, că nu s'a putut nimici de tot prin această primă încercare.

Doză-trei lupte de aceste, și o activitate generală: și atunci vom avea un popor cu mult mai statornic în insuflețirea și convingerea sa, decât se poată fi abătut dela datorințele sale cu astfel de mijloace imorale.

Sunt însă atât între țărani, dar' mai cu seamă între inteligenți, zicem »domni«, și de aceia, pe cari nu lipsa de școală ori de rutină politică, ci interese de-ale lor personale, adevărat interese murdare i-au dus în tabăra adversarilor politici.

Aceștia sunt creaturi degenerate, suflete perdate, pe cari poate că numai cu oase mai bune de ros, i-ai putea moraliza, (?) decât ce li-se dă în tabăra adversarilor; adevărat cu o concurență în procedeu demoralizator!

Astfel de mijloace însă noi să nu aplicăm, ci disprețul general binemeritat să-i alunge din stîmul Românismului, ca pe niște elemente infecte, periculoase pentru organismul întreg.

La acest soi de creaturi nu contăm: numai prin o pocăire adevărată sinceră și-ar putea încâtva spăla rușinea! dacă mai sunt capabili de oare-care sinceritate și morală.

Aceste sunt experiențele noastre câștigate la aceste două lupte electorale, cari ne impun, că cu toții să părăsim lenea, nelucrarea și letargia la o parte, să nu neglijăm poporul și mai departe!

Să-i dăm școală prin luptele electorale, să-l luminăm prin pășirea în activitate în toate cercurile unde sunt alegători români în număr mai considerabil; că: umblând se învață copilul să stea firm pe picioarele sale!

Insuflețire este, tărie încă nu; școala adevăratei activități va întări inima popoului.

Să și scriem, dar' să și facem!

Alegerea dela Ighiu.

(!) A doua-oară ne ocupăm de această alegere. La 4 Ianuarie n. s'a făcut repețita alegere de deputat distal în cercul electoral al Ighiului, (com. Albei-Inferioare). Alegerea întâie, precum se știe, fusese atacată pe baza că deputatul ales: Werner Gyula nu avusese drept electoral pasiv, nefiind trecut în nici o listă electorală. Mandatul s'ar și fi cassat, dacă Werner n'ar fi abzis încă înainte de cassare. În urma acestei abziceri s'a deschis apoi alegere nouă, ear' fostul deputat s'a îngrijit într'aceea să fie trecut și el în o listă electorală și apoi a pășit a doua-oară de candidat. Alegătorii români de astă-dată însă i-au pus un contracandidat în persoana șef-redactorului nostru: Dr. Aurel Muntean.

Alegerea s'a ținut la 4 Ianuarie n., ear' ales a fost Werner Gyula cu vre-o 300 de voturi față de vre-o 360 a le d-lui Muntean, căci de fapt atâta au fost, ales a fost, zic, renegatul Werner Gyula față de un Român cu inimă pentru soarta bietului popor român, față de un avocat, care de câte-ori i-s'a dat numai prilej, a luptat cu energie și bărbăție pentru drepturile noastre naționale, ales într'un cerc românesc. Mare desastru.

Era și grea luptă! Trebuia dusă luptă în contra terorizării alegătorilor, în contra presiunii morale din partea oamenilor puterii, și în urmă, durere! și în contra nu a »pasivității« alegătorilor români, ci în contra »activității« lor pentru un străin.

Ziarele noastre românești au scris toate despre alegerea aceasta, relevând mai ales împrejurarea din urmă: că și

cu acest prilej s'a dat o nouă dovadă despre interpretarea falsă ce o dau conducătorii nemijlociți ai popoului tactice »pasivității« proclamate de conducătorii-șefi ai popoului român. »Telegraful român« mai ales vorbește despre această alegere într'un articol de fond, în care apreciând activitatea de până acum a d-lui Muntean, zice că putea să aducă cele mai bune servicii popoului român în parlament. Și dl Muntean putea ușor să învingă, dacă i-s'ar fi dat spriginul recerut.

Nu ca să aducem laude d-lui Muntean am reprodus aceste șire. Am fi tăcut despre întreaga alegere, dacă toate foile noastre ar fi apreciat lupta pentru mandatul dela Ighiu, obiectiv și calm. Și »Gazeta Transilvaniei« se nisuește să fie obiectivă și să lămurească unde e vina, numai singură »Tribuna«, — urmând politicii sale nefaste — într'un raport primit din părțile acele ia quasi în apărare pe alegătorii români cari au votat în contra candidatului român disident și înregistrează cu satisfacție căderea d-lui Muntean.

Credem că nu punem o întrebare, al cărei răspuns întrece facultățile spirituale ale celor dela »Tribuna«, când îi întrebăm: »Ar fi fost mai mare păcat, dacă ar fi reușit la alegere un Român care totdeauna a lucrat și va lucra și de-acum înainte pentru interesele bineînțelese ale popoului român, decât e păcatul că sute de alegători români, — în butul pasivității proclamate cu atâta alai — au votat în contra acestui candidat pentru un străin, renegat?

Candidatul român în cazul cel mai rău ne-ar fi putut aduce mai mari servicii, decât cele ce ni-le-ar putea aduce un străin — în cazul cel mai bun. »Tribuna« însă, precum se vede, e condusă de principiul că e mai bine se ajută dușmanilor noștri să ajungă în stare de a ne putea strica, decât să întindem mână de ajutor unui Român cu inimă pentru durerile noastre, care însă a călcat pe față o hotărâre. ce o calcă mii de inși — pe ascuns.

»In frunte cu steaguri albe având subscris cu litere roșii numele lui Muntean, preoți și învățători din Abrud-sat, Petrânjeni, Galați, Buciumani au sosit la gara din Șard. In alte împrejurări 'ți-s'ar fi înălțat inima văzând peste o sută 40 de Români, toți Munteni, prezentându-se compact, — dar' acuma numai scârba și durerea au trebuit se-l cuprindă pe om« — scrie »Tribuna« în raportul său din numărul 240.

Numai scârba și durere! E caracteristică miopia politică și intelectuală de care dau dovadă și cu acest prilej cei dela »Tribuna«... Adevărat scârba și durere îți stîrnește alipirea Românului către Român, și firește apoi, admirare și bucurie alipirea lui către — străin!

De dragul formei ei jertfesc esența, va veni vremea când de dragul esenței — fi vor jertfi pe ei.

Și vremea asta va sosi, avem numai să așteptăm și vom ști aștepta.

În mod obiectiv și românesc se așteaptă alegerea din Ighiu în »Gazeta Transilvaniei«, care trece peste veleitățile pasiviștilor și percepțiile lor vrednice a fi date uitării.

Ear' »Telegraful Român« în numărul dela 29 Dec. (11 Ian. 1902) privește actul electoral prin prisma realității, purcezând singur numai din punct de vedere românesc. Eacă ce zice »T. R.«

„Ear' într'un cerc electoral, în care Românii au majoritatea covârșitoare ca alegători dietal, lucrul acesta nu s'a putut întâmpla decât numai așa, că și Românii și-au dat votul pentru alesul Dr. Werner.

„Nu putem zice că e bine așa. Și nici cei-ce au combătut candidatura d-lui Dr. Muntean nu vor putea afirma, că e mai bine cum s'a întâmplat, anume, ca cercul să fie și mai departe reprezentat în parlamentul țării prin un străin de tagma lui Werner, și nu prin un Român de inimă, cum e dl Dr. Muntean, care amăsurat pregătirilor sale, și amăsurat energiei cu care a apărut și până acuma cauza națională unde numai i-s'a dat ocaziune, — putea să aducă cele mai bune servicii poporului român în parlament. Și dl Muntean putea ușor să învingă, dacă i-s'ar fi dat sprijinul recerut. Dar' nu i-s'a dat.

„Chestia trebuie prinsă însă și din altă parte. Un ziar archipatriotic, »Pester Lloyd«, ne spune, că meritul acestei strălucite învingeri a elementelor patriotice asupra Românilor în cercul electoral al Ighiului, este a se atribui în mare parte noului vicecomite al comitatului Alba-interioară. Va să zică, tocmai omului, care cu câte-va zile mai înainte a fost așezat în postul seu cu concursul Românilor din acel comitat, pentru-că numai cu ajutorul voturilor românești a putut învinge pe contracandidatul seu. Știm ce însemnează laudele lui »Pester Lloyd«. Însemnează, că noul vicecomite din Aiud și-a făcut datorința patriotică la alegerea din Ighiu. Ni-a trebuit și ne trebuie o mai mare batjocură, și o mai eclatantă dovadă, că noi nu suntem decât numai scară pe sama altora, ca să-i ridicăm

la dignități înalte, pentru-ca cu puterea primită dela noi să lovească în noi! „La Aiud ni-am încordat adecă toate puterile, ca să scoatem de vicecomite pe unul care să introducă de nou sistemul cel vechiu de alegere, ear' la Ighiu ne-am încordat earăși toate puterile, pentru a-i face posibil lucrul acesta, combătând și noi pe candidatul român! E politică aceasta, și e politică națională aceasta?

„Cei-ce au urechi de auzit să audă și să dea la vreme puncte de orientare corecte politice, pentru-că altcum mergem dearipa și cu siguranță spre prăpastie.

Clubul român din Orăștie.

Alegătorii români din Orăștie s'au adunat în număr peste majoritatea absolută în 20 Ianuarie a. c. și de-oare-ce cu activitatea clubului de până acuma n'au fost îndestulți, au constituit un club nou, sub primu-presidiul d-lui Dr. Ioan Mihău (președ. II-lea dl Dr. Aurel Muntean) și despre această nouă constituire l-a încunoștințat în absența d-lui I. Mihău pe vicepreședintele fostului club Nicolae Vlad, apotecar; care tocmai convocase clubul vechiu, dar' deja destituit, pentru designarea candidatului român la postul de senator al II-lea la orașul nostru.

Ce să vezi?!

Nicolae Vlad și soții săi, au declarat, că ei nu respectează hotărîrea alegătorilor, ci să țină morțiș și mai departe de mandatul alegătorilor!

Explicându-le Dr. A. Muntean în prezența alegătorilor, că aceasta față de noua hotărîre a alegătorilor nu o pot face, și fiind provocați să-și sisteze activitatea: ei deși mandatul lor era acum detras, au procedat mai departe și împulzindu-se de-a fi »club«, au procedat la designarea candidatului?

Pretextul lor a fost: că ei oare căți-va vre-o 10—15 înși, n'ar fi avut cunoștință (!) despre adunarea alegătorilor, care a format clubul nou!

Presupunând, că-i drept acest pretext: apoi doară majoritatea imposantă a alegătorilor români poate hotărî și fără știrca celor 10—15 înși din clică!

Biroul noului club, fiind însărcinat de către adunarea alegătorilor, a comunicat în sensul pactului cu cluburile Sașilor și Maghiarilor că: atît clubul nou român cît și adunarea alegătorilor Români a decis, că pentru postul de senator al doilea designează de candidat al său pe dl Severin Procinkiewitz.

Noi stînd pe basa corectității așteptăm să vedem, că: oare cluburile partidelor săsești și maghiare respectă-vor voinea clubului adevărat al nostru și a alegătorilor ro-

mâni documentată și cu o listă originală subscrisă de peste 80 alegători români — ori apoi vor respecta dorința unei clici de vre-o 10—15 înși, protectori de-ai lui dl Daniil David, care pentru lucruri slabe a trebuit să părăsească și Sebeșul, unde și azi îl pomenesesc oamenii cu indignare, — și care ca senator în Orăștie a pierdut cu desăvîrșire încrederea poporului.

CORRESPONDENȚA.

De pe Valea Ampoiului, 6 Ian. 1902.

Mult onorată Redacțiune!

Cu permisiunea onor. Red. îmi iau libertate a descrie pe scurt unele date scandaloase dela alegerile de deputat săvîrșite în Octombrie și acum în 4 Ianuarie aici în Ighiu.

La alegerea primă am tot și eu de lajă și ca pasivist m'a cuprins mirarea când am văzut atîția alegători români, cu scop să voteze pentru străini și mirarea mi-a fost și mai mare, când am observat bărbați români declarați de pasiviști, că cotesesc în ruptul capului, unii pentru un candidat, ear' alții pentru alt candidat, adecă Werner și Rainer.

M'am scandalizat cumplit și am venit la convingere, că pasivitatea Românilor nu este alta, decât o speculă de câștig personal.

Dela decretarea pasivității — care nu ne-a adus nici un bine ci foarte mult rău — am fost pasiv cu trup și suflet și aceasta contra conștiinței mele.

La alegerea săvîrșită în 4, știind că este candidat și un Român și încă cu program național, m'am angajat la luptă, știind că suntem în majoritate.

În ziua de alegere eram sigur de o învingere strălucită pe lângă toate că și scum își jucau unii alegători mendrele de pasiviști, ajutând pe candidatul Werner contra candidatului național Dr. Muntean.

Și deși cei dela putere, au adus spre ajutor o grămadă de oficiali dela comitat, cu vice-comitele în frunte; din Alba-Iulia, Turda, Cluj, ba chiar și din Pesta, cu mulțime de gendarmi, totuși nu ne putea decima, dacă dnii notari și primari — născuți din opincă — nu-și împlineau rolul draconic. Toți notarii români — de cei de ungur nu ne mirăm — din cercul de alegere al Ighiului, umblau ca smintiți de minte să câștige prada, și care cum a câștigat? nu știu; însă pe not. Pop din Oieșdea, l'am văzut de multeori răpind câte o pradă.

Dintre toți notarii însă, mai slugărni-cește s'a purtat not. Meteș din Cricău, care și-a adus alegătorii sei sub escortă, ținându-i sub pază până la votare.

Ca om curios, mă furișam în toate părțile să ved și să aud ce se întâmplă.

De-odată văd, că intră în Ighiu, un șir lung de trăsuri, ca legate una de alta.

La prima vedere cugetam că e o caravană de »Ceangăi«; îi transportă la lunca Feneșului spre popularizare, dar' m'am înșelat,

căci era negoșul not. Meteș din Cricău. Ca avantgardă era Meteș și un domn maghiar, după aceea a urmat un popă; eu îl cunosc, și de unde? ascultați să vă spun: cam prin anul 1898 mă aflam în Alba-Iulia într'un hotel la un pocal de bere, fiind cu mai mulți amici la masă, le spun, că un făcător de rele mi-a aprins o șură d-la munte, la aceste vorbe vine în fața mea dela altă masă un preot, și-mi zice: domnule! dă-l pe mâna mea, că-l fac să nu mai calce iarba verde! îl întreb: da cum? îl afurisesc; cum îl afurisești?

Eu sunt popa Bursan din Cricău, preot gr.-cat. În trei Dumineci după olaltă înainte de liturgie, îngenuchi poporul și ceteșii alurisania, și când e gata, ori vine să se roage de d-ta, ori moare, și numai 5 fl. trebuie să-mi dai.

La acestea l'am privit de sus până jos, și am cugetat că e smîntit de minte, dar' în urmă m'am convins, că nu e chiar de tot smîntit, ci e un înșelător. Și mi-am zis în mine: Vai de poporul, care e păstorit de un astfel de preot! Iată dară de unde îl cunosc pe acest iesuit! În caravana lui Meteș, am mai observat încă trei dărabie de »marfă scumpă«, și firește m'am interesat de ea și, că cum se chiamă acel trifoiu, adecă trei domni—ușori—domnișori, cu ajutorul unor amici din jurul meu, am venit la lumină, că unul e ficiorul adv. Nicolae Barbu din Alba-Iulia, proprietar în Cricău; celalalt doi, sunt doi das-cali, Anghel din Cricău și Murgău din Tîbru; de celalalt negoș mai dur, nu m'am interesat, ci i-am urmărit, ca să ved, că unde au să popășească; odichnească. Caravana întregă a intrat în curtea unei crășme, unde fiind sub mare pază, nu i-am mai văzut până la votare. La votare earăși sub escortă au fot duși; not. Meteș și primarii în frunte și coada o suplinea preotul reformat și încă un domn de ungur din Cricău, însă acuma erau mai mulți cu unul, era unul între ei, cu o lână mare în cap, încât odată m'a umplut frica, cugetam că e un urs scăpat din prinsor, dar' nu; era un biet de ticălos măr-ginean, de cătră Săliste, care după-cum am fost informat, a deschis prăvălie în Cricău și care mult timp fiind cioban prin Turcia, acum ajungînd la ceva stăvnică prin mila și facerea de bine a Cricovenilor, s'a lăpădat de sângele și neamul său și s'a făcut Iuda vînzătorul. Acest puuiu de urs viclean se chiamă Raceu.

Toată ceata caravană, spre disprețul publicului român, a trecut printre ei, ca arestanți, la urna lui Werner. Și cine e notariul Meteș? ficiorul tată-seu din Șard, care a alungat pe creștini cu preot cu tot dela crucea aflătoare pe pămîntul său, cu prilejul ceremoniei de sfințire a țarinelor, nu numai, fără a și îmburdă masa cu toate cele sfinte aflătoare pe ea. Toți cei din caravana notarului Meteș au speranță să li-se împlinească câte o dorință și adecă notarul Meteș sperează la o zgardă (de care? R.) Popa Bursan sperează să capete gratis o carte nouă de afurisenie, fiind cea veche toată ruptă: isvor

FOIȘOARA

Unui amie.

— Scrisori în țărădină. —

V.

(Urmare din numărul 48—1901.)

Dacă nu ași fi deja increzut, grozav de increzut, scrisoarea ta din urmă ar fi fost în stare să mă facă s'o devin. La adecă, știu, vorbele cocoșitelor tale totuși au avut darul să mă încred încâtva și mai mult. Fapte, că de când ți-am cetit scrisoarea nici nu-mi mai vine să stau de vorbă cu ori-cine. E asta o plîngere ce se ridică des în contra mea, mi ai ales din partea — creditorilor mei.

Un alt semn al creșterii încred-rii mele e și răspunsul meu, citat dintr'o epigramă a lui Lessing.

Wir wollen weniger erhoben
Und fleissiger gelesen sein...

Dar' gluma la o parte! Vorbele magu-litoare ale cocoșitelor tale, ce-i drept, m'au făcut mîndru, dar' pe departe nu atît de mîndru ca și critica, știi a cui.

Lauda e mai mult efluxul unui general simț estetic, e totodată un compliment ce te atinge și pe tine, ca pe unul care ai înțeles ce vrea să zică altul... Te ridică și tu, ridicînd prietiniții tîi. Critica — pe lângă toate aceste — e întru cîtva și efluxul unui oare-care simț de... de... ei, cum să-i și zic... de — interes...

Critica e totdeauna un fel de contrazicere, un fel de dovadă că te interesează ceea de ce e vorba, sau cel care vorbește. Vei fi fost și tu de multe ori în poziția să azi-ti la o conversație care nici cît de puțin nu ți-a putut de tepta atenția... »N'am drept?« te va fi întrebat vorbitorul și tu îi vei fi răspuns apatic, abea stăpînindu-te să nu caști! Cum nu! Hotărît! Pe deplin!, pe când nici nu vei fi știut de ce e vorba, căci te gîndeai la... Ei, cine poate pune stavilă gîndurilor, când ești tinăr, când cerul e senin, firea veselă și când cunoști doi ochi zîmbitori?...

Și iar vei fi fost și în poziția să iai parte la o conversație, care te interesa, care te interesa, pentru-că trata de o temă ție simpatcă, sau era dusa de o persoană ție simpatică... Cum vei fi ars să ajungi și tu

la vorbă, să-i contrazici, ca să aibă apoi prilej să-ți răspundă ție, numai ție...

Vezi, asta e motivul, că mă simt mai mîndru de critica...

Mă rog? Hm! Nu-i vorba, zîmbetul tîu ironic e cam îndreptățit, mai vîrtos că nu m'ai înțeles pe deplin... Cuvîntul »interes« e vag ca surusul unei icoane-femei: fiecare privitor crede că lui și numai lui îi sună acel suris fericitor... »Interes« încă e o noțiune vagă, îl poți tîlmăci în multe chipuri, deducându-l din simpatie, prietinie, iubire...

Din ce simțemînt las eu să purceadă interesul ei?

Dintr'o reminiscență de simpatie pentru — o vorbă. Care vorbă? N'o știu... Poate odată fără voie, fără să-mi dau seamă, voi fi dat expresie unui gînd ce frămînta și mintea ei, unui gînd frumos, curat...

Vezi, și simpatia ascunde în sine o umbră de egoism, ce-i drept, de un egoism ceva mai senin, dacă egoismul peste tot poate fi senin...

De multe-ori nici nu știm de ce ne place cineva, nu ne știm da seamă de atragerea noastră pentru persoana lui și zicem apoi că-i o persoană simpatică, pe când motivul de cele mai multe ori e că ne aducem

aminte de ceva sau cineva care ne-a umplut de fericire, de o vreme când ne-am simțit fericiți, de locuri unde am petrecut zile plăcute...

Iubești poate floarea vestejită ce-o porți deasupra inimii, de dragul florii?... Iubești poate obiectul adus din lumea depărtată de dragul lui? Și icoana-peisaj de pe pîretele odăii tale de dragul icoanei?...

Nu, ci de dragul amintirilor dulci ce-ți deșteaptă vederea lor...

Tot această putere a aducerii aminte e și motivul, că de uneori nu mai poți suferi un om, de care într'o vreme te legau poate legături dragi de prietinie... Îl încungiuri pentru-că te-a văzut odată într'un cîas de slăbăciune, și vederea lui îți aduce mereu aminte de clipa asta, ce tu doreai să se fi pierdut de mult în marea vecinicii uitării...

Da, da, purcede dintr'o reminiscență de simpatie — întunecată, de umbra unui egoism curat... O, de multe ori îmi pare că zidesc numai ca să am ce dărîma, că țeș visuri numai ca să am ce spulbera, că plămuiesc ca apoi să am prilej să mă desfățez în privirea ruinelor plămuirilor mele... și mă simt apoi așa de singur, singur în mijlocul unei mulțimi nenumărate...

de venit. Das-calu Anghel, ca fără 5 pițule să se schimbe în „Angyal”; das-calu Muigău eară fără pițule să se schimbe în Murok. Ne-bleșnicul de mărăginean, sperează la deschiderea graniței către Turcia, ca, uitatul de sine Raceu să mai poată ajunge la zăru cu câinii, car' domnu-ușor Barbu, ca să poată face mare bucurie unchiului său Patriciu Barbu dela Sas-Reghin și ca să fie scutit de temnița politică Váz și Seghed n. După votare i-am văzut mergând toți pe rind la vâlău, ca câinii la zăr. Deși era speranță de reușită a candidaturii român Dr. Muntean, totuși, în urma necontenitelor abuzuri comise din partea celor dela putere, votarea s'a sistat în urma abzicerii candidaturii Dr. Muntean, făcută în interesul curmă ilor fărădelegilor cumplite. În momentul acesta, am înțeles că și preotul din Craiva, Morușca Urzica, a votat pentru Werner cu toți oamenii săi. Ce va urma vom vedea. Celor ntrați în tabăra străină le poftesc: ca ve mele cel neadormit — conștiința — să-i mustră — roada — în toate zilele vicțiilor lor, acum și totdeauna, și în vecii vecilor, Amin.

Cu toată stima sunt
Urzica.

Felicități și mulțumită.

Budapesta, la 3 Ian. 1902 st. n.

Onorată Redacțiune!

Ne ținem de plăcută datorință, ca din incidentul Anului-Nou a vă dori succes și prosperare spre binele și înaintarea neamului nostru.

Vă rugăm, ca interesul și spriginul dat până acuma, să ni-l păstrați și pe viitor, asigurându-vă de recunoștința membrilor societății.

Pentru comitet:

Ioan Lăpădat,
președinte.

I. Stoiă,
secretar.

Spectabile d-le Doctor!

În momentul, când prețuitul d-voastre ziar stă în pragul unui nou an de muncă grea și anevoioasă, noi, cari tot ce putem face e să simțim una cu d-voastră, cari ați avut curajul de-a implanta plugul într-o parte a agrului național, — durere, de mult negleasă, — nu putem rămânea răci și indiferenți, și aceasta cu atât mai vârtos, după ce noi suntem fericiți nu numai a ne împărtași de fructele ostenelelor d-voastră, atât de salutare în împrejurările de față, — ci și de marinitositatea d-voastre.

Spectate domnule! Când înainte de aceasta cu un an ați apărut pe arena de luptă cu un nou steag, ați fost salutat de mulți, între cari cu bucurie ne putem înșira și noi, fitorii luptători. De aceea nici n'am întârziat a ne grupa și noi în jurul steagului desvêlit, prenumărând organul d-voastră.

Împrejurările materiale însă, puțin favorabile pentru noi, nu ne-au permis să ne bucurăm mult de lumina, ce a început a se

E sară de Crăciun... Am cutreerat stratele împoporate, pierdut în ascultarea sunețului dulce de clopote... Un caos de visuri nebune în suflet, când am eșit pace lină, liniștea resignării, când am reîntrat...

Afară suflă vântul... Peste pământul înghețat — azi-mâne se va întinde un alb giolgi de zăpadă... Afară e iarnă, e întunec, — înlăuntru însă, în jurul meu e soare auriu, e vară luminoasă... Șed singur la masă și privind la două veștede fire de iarbă, două fire de trifoi cu patru frunze, par'că aud glăsuind vremile trecute...

Lasă-mă să le ascult...

C-A-I-N.

— Dela Librăria Tipografiei archidieceșane în Sibiu se poate procura o pagină din **Lupta noastră pentru existență**. Articoli reproduși din ziarul „Telegraful Român” anul 1900 și publicați de Nicolau Ivan, protopresbiter, asesor consistorial, membru în comitetul central al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”.

Prețul 1 cor.

reșpândi. Abia a trecut o jumătate de an, și am fost siliți să sistăm abonamentul. Ne-am exprimat însă dorința, ca în formă de rugare, de va fi cu putință, să binevoii a ne trimite gratuit ziarul d-voastră, — ceea ce, spre marea noastră bucurie, ați și binevoit a face.

Pentru acest favor nu ne putem arăta demni, decât rugând pe Părintele ceresc, să vă dea putere și ajutor, ca și pe viitor să puteți purta cu mândrie steagul, ce l-ați ridicat și ca sămănța aruncată să aducă fructele dorite.

Din parte-ne vom fi totdeauna aderenții principiilor profesate de d-voastră, și ne vom nisui a le urma la timpul său.

Vă rog deci, Spectate domnule, să nu ne denegați nici pe viitor favorul acesta, și primiți tot odată în numele meu și al fraților expresiunea celei mai profunde recunoștințe. Pentru Teologii români:

Budapesta, la 13 Ian. 1902.

devotat

Ioan Câmpean,
cleric an. IV.

Onorată Redacțiune!

Cu încheierea anului ne simțim datori a vă mulțumi pentru bunăvoința ce ați manifestat-o față de societatea noastră, și pentru spriginul moral ce ni l-ați oferit prin trimiterea gratuită a foii d-voastre.

Apelăm și pe viitor la bunăvoința D-voastre.

Dorindu-vă An nou fericit, în numele societății „Inoc. M. Clein”,

Blaj, 30/XII 1901 st. v.

semnez!

I. Sev. Frățilă,
președinte.

Pentru Casa Națională.

Mult Onor. Redacțiune!

Pentru completarea listei de contribuiri în scopul rescumpărării felicitărilor de Anul-Nou pentru Casa Națională, — listă ce ați început a publica în prețuitul ziar „Activitatea”, acud alăturat „Consemnarea contribuitorilor” tipărită, din care am șters numele celor domni, cari i-ați publicat deja. Atât numele domnilor încă nepublicați de D-voastră, cât și următoarele nume, scrise, vă rog să binevoii a le publica în numerii următori ai ziarului D-voastre, ca cu chipul acesta listă să apară completă și generoșii contribuitori să aibă mulțumirea de a-și vedea chitate și pe calea aceasta sumele donate.

Au mai contribuit următorii domni și d-ne: Octavia Stolojan, Beuiș, 1 cor.; Nicolau Proștean, adv., Lugoș, 15 cor.; Simeon Ciuca, preot gr-or., Mociu, 2 cor.; Victor Dămian, proprietar, Zlatna, 2 cor.; Jovian Murășan, protopresbiter, Turda, 3 cor.; Petru I Comșa, comerciant, Seliște, 3 cor.; Patrichiu Cinteș, paroch, Paloș, 2 cor.; Michail Ganea, paroch gr-or., Veneția inter. 2 cor.; Alexiu Onițiu, jude reg. i. p., Sibiu, 2 cor.; Constantin de Colbasi, Spring, 2 cor.; Petru A. Mișuțiu, preot, Hondol, 2 cor.; Petru Șinca, preot, Batiz, 2 cor.; Teofil Tulea, preot, Hunedoara, 2 cor.; Ion Dologa, preot, Borgo-Tiha, 2 cor.; Constantin Căciulă, comptabil, B. Huadin, 2 cor.; Zaharie Tatar, comptabil, Elisabetopol 3 cor.; George Boldea, cassar la „Arieșana”, Turda, 3 cor.; George Comaniciu, notar pens., Veneția inferioară, 4 cor.; Dr. Andreiu Monda, medic, Sângeorgiu rom., 5 cor.; Nicolau Racotă, medic cerc., Șeica-mare, 5 cor.; Gerasim Grama, Riușor, 1 cor.; Iosif Goga, preot, Reșinari, 2 cor.; Ioan Cinteș, Făgăraș, 2 cor.; Simeon Dragomir, Gurasada, 3 cor.; Dr. Nestor Oprean, adv., Sân-Miclășul mare, 6 cor.; Alex. Crăciunescu, Szocsán, 3 cor.; Ioan Marcu, inv., Sângeorgiu rom., 2 cor.; Iuliu Poruțiu, paroch, gr-cat. Câmpeni 3 cor.; Nicolau Cornean, preot, Apadia, 5 cor.; Dr. A. Vajda, Brașov, 10 cor.; Dimitrie Negrean, Beuiș, 3 cor.; Dr. Ioan Chereceș, adv., Dej, 4 cor.; George Țințariu, secretar, de bancă, Bucium-Poeni, 2 cor. În total cor. 919.44 Sibiu, în 20 Ianuarie 1902.

Cu distincă stimă:

Dr. C. Diaconovich.

Economie.

Reproducem din broșura „Cultura Siecei” a compatriotului nostru Ioan S. Ordean. Introducerea, din care se vede luminat cu câtă rivnă și dorinție se nisuește a se acuita de a doua a sa patrie, care i-a ajutat a-și face studiile economice.

Criză agricolă, arăndașii și proprietarii se ruinează, ne sdrobesc americanii? Acestea sunt țipetele desperate ale agricultorilor. Și țara are dreptate să țipe, de oare-ce greutățile prin cari ea trece, sunt insuportabile.

Dar de unde a răsărit, și cari sunt cauzele crizei cerealelor? Iată ce nu știm. »Concurența Americii, agricultura sistematică (!) a americanilor făcută cu cele mai perfecte instrumente (!) agricole, ne ucide... etc.» Câte vorbe, atâtea amăgiri.

Mă rog, să ne înțelegem. Cam ce fel de dihanie este agricultura aceea sistematică, prin cari o fac americanii de sud, cari înainte cu câți-va ani erau sêlbatici?! Cari sunt instrumentele agricole perfecționate, întrebuițate de americani, și pe cari Europa nu le posedă? Cum? Sêlbaticul de acum câți-va ani face agricultură sistematică, iar tu, Europeanule cult, ce te civilizezi de secole, nu ești în stare să lucrezi, dacă nu mai mult cel puțin tot așa de sistematic ca el?

Nu-ți vom face insulta de a ne închipui o ast-fel de enormitate. Căci aceasta ar însemna că pe câtă vreme Americanul se civilizează, tu, Europeanule, te sêlbătecești.

De aceea adăogăm: agricultura României nu este tocmai înapoiată. Prin aceasta nu vom să zicem că ea nu ar avea trebuință de îmbunătățiri, dar, în raport cu agricultura Americanilor de Sud, a noastră este sistematică. Deși în altă parte zace cauza crizei. Deslegarea enigmei stă într'un singur cuvânt.

Agiul! Această penibilă vorbă cuprinde tot secretul crizei. Agiul, acesta este nodul gordian ce trebuie deslegat ori tăiat de acel, care — ca și Alexandru cel Mare, — voește să resolve problema crizei agricole. Zicem penibilă vorbă, din cauză că lumea necunoscându-l are o frică ne mai pomenită de el, este ceea-ce numesc filosofii »frica de cunoscut«. De aceea foarte mulți se cutremură la auzul cuvântului agiu.

(Va urma).

Invitare la abonament.

Cu începere dela prima Ianuarie 1902, se deschide nou abonament treilunar semestral și anual pentru ziarul

„Activitatea”

foaie politică, economică, socială și literară

Apare în fiecare Zoi.

Prețul de abonament pentru Monarchie:
pe o jumătate de an 3 cor.
pe un an 6 cor.

Pentru România și străinătate
pe an 12 franci.

Ear' pentru plugari-țărani
pe 1/2 an 2 cor. și pe un an întreg 4 cor.

Administrația.

NOUTĂȚI

— **Redacțional.** Cu începutul anului acesta am luat asupra-mi redactarea „Revistei Ilustrate”, ce intră în al cincilea an de viață.

În redactare am introdus mai multe inovațiuni și asigurându-mi colaborarea mai multor scriitori dela noi cu reputație literară stabilită, sperez că voi putea să ridic nivelul acestei reviste.

Voind a întreține raporturi de colegialitate cu presa noastră, deși abonamentul nu e în proporție, totuși îmi iau cutezanța, Onorată Redacție, a Vă ruga să binevoii a-mi oferi schimbul. Rog totodată să binevoii a lua notă în foaia D-voastre despre schimbările făcute în redacția „Revistei Ilustrate”, cum și despre cuprinsul N-rului 1 din a. c., ce vi-l-am expedit cu posta de azi.

În credință, că nu-mi veți refusa cerea, aștept răspunsul D-voastre și rog. Onor. Redacție, să primiți asigurarea deosebitei mele considerațiuni.

Dr. Victor Onișor
redactor responsabil.

— **Necrolog.** Primum următorul anuș funebru: Subscriții cu inima frântă de durere, în numele nostru și a celorlalți consăngeni, anunțăm încetarea din viață a neuitului și mult iubitului nostru soț, tată, socru și moș Iosif Dumitru, notar cercual, care și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului la 16 Ianuarie n. a. c. în etate de 57 ani și în al 27-lea an al fericii sale căsătorii.

Înmormântarea va avea loc după ritul bisericii gr-or. române în 19 Ianuarie n. a. c. după amiază la 1 oră. Beriu, în 17 Ianuarie n. 1902. Fie-i țărna ușoară și memoria binecuvântată! Simion Vlad, comptabil, ginere. Cornelia Vlad nepoată. Mariuța Dumitru născ. Ștefanie soție. Ana Vlad născ. Dumitru, Iosif Dumitru, Romulus Dumitru fiică și fiu.

— **Fărădelege.** Să scrie din Cluj, că în 3 Ianuarie n. s'a întâmplat acolo o nelegiuire îndrăznească. Doi ticăloși închiriară o odae în strada Unio. După aceea au pus pe postă 2 coroane pe adresa lor proprie. Când a doua zi a intrat postarul în casă cu banii, ei s'au năpusit asupra lui voind să-l lege și să-i ia banii, ce-i avea la sine în sumă de 6 mii fl. Neputându-l însă lega, l'au lovit cu săcurea în cap așa de tare, că i-a vătămât și creerii. La șgomotul produs oamenii din casă au intrat înlăuntru și pe cei doi tâlhari i-au legat și i-au dat pe mâna poliției. Netericitul postar a murit în urma loviturii.

— **Nefericire la baia din Brück.** Earăși aducem o știre grozavă, din care putem vedea, la ce primejdii sunt expuși bieții muncitori. În băile de cărbuni din Brück (Bohemia) Mercuri la ameazi lucrau 116 muncitori. Cum, cun nu, destul că a intrat apă multă în ocne și a înecat o mulțime de muncitori. Când s'a auzit despre nefericire, s'au și apucat oamenii să scape dela moarte pe muncitori. Nu i-au putut însă scăpa pe toți, căci la 43 muncitori nu le-au dat încă de urmă. De sigur au perit cu toții înlăuntru ocnei. La vetea nefericirii însuși inginerul ocnelor s'a dus în baie să caute pe muncitori, dar' și el a perit acolo, căci nu s'a mai întors îndărăt. Te cutremuri, când auzi, cât de nesigură e viața omului și mai ales a ocnașilor.

— **Răsboiul anglo-bur.** Se vestește din Londra, că ministrul de răsboiu a dat ordin pentru formarea de noue trupe de voluntari pedestri pentru a fi trimiși în Africa.

— **Sgârcente.** Un scriitor, care îmbetrânise, așa că nu mai putea munci, trăia la neamurile lui în Budapesta. Așa părea de sêrac, încât cunoscuții lui nu se mirau știind, că poartă unul și același rënd de haine de 22 ani. Care n'a fost mirarea oamenilor, când după moartea lui au aflat între hârtii vechi o carte de depuneri, din care se vedea, că el a strîns 28.000 coroane. El a trăit adecă toată viața ca un căne, ca să adune bani pentru — neamuri.

— **Viețată lungă.** În 11 Ianuarie a fost îngropată în Bendorf femeea cea mai bătrână din sat, Florica Suci de 118 ani. E de înșemnat, că aceasta bătrână în viața ei n'a fost bolnavă, de trei-ori și-a perdut vederea și de trei-ori și-a câștigat-o iarăși. Pe timpul foametei a petrecut în Moldova, fiind dusă de tatăl ei, de unde după foamete s'a întors iarăși în Bendorf. A fost o econoamă harnică și a aflat-o moartea cu fusul între degete.

— **Amară e viața de soldat.** Cât de rău se poartă în Germania oficerii cu soldații se vede din următorul cas: Pe un învățător din Königsberg l-au chemat astăvară la deprimare de arme. Căpitanul lui s'a purtat însă cu el așa de aspru, că învățătorul, după ce a scăpat din casarmă, drept răzbunare a bătut pe căpitan și l-a batjocorit urit. Căpitanul l-a dat în judecată. La tribunal învățătorul a mărturisit astfel:

»La compania mea așa s'a purtat căpitanul cu rezerviștii ca cu niște dobitoace. Căpitanul le zicea la fiecare: „câne! porcule! Nu meritați decât bătaie!” Odată, pe când un căprar făcea cu noi deprinderi, a venit căpitanul la noi și a zis cătră căprar: „Așa-i că aceștia toți sunt niște vite?” Apoi a venit la fiecare din noi și ne-a batjocorit. Mie mi-a zis: „Dacă nu mă înșel, tu ești aici cel mai prost”. Eu nu m'am putut răbda și i-am zis: „Intre oficeri de sigur n'aș fi cel mai prost”. Atunci a voit se-mi dea o palmă, dar' eu nu l'am lăsat, ci i-am zis, că n'am permis și nu permit nimănui să se atingă de mine. De atunci n'am mai avut zi bună în casarmă. În continuu am fost închis și torturat de toți oficerii. Să mă plâng n'am cutezat să mă duc, căci știam, că tot eu voi trage scurta. La soldat nu-i crede nimenea, când se duce să se plângă la major sau colonel. Mi-am făcut deci singur dreptate».

Tribunalul încă nu i-a dat dreptate, ci l'a osândit pe fostul soldat la 2 săptămâni închisoare și 35 coroane amendă în bani.

Cine a fost soldat știe, că așa se întâmplă și la noi. Ca și când soldatul n'ar fi și el om. Să nu te miri deci, că atâta feciori fac orice, ca să scape de miliție, nu că nu și-ar iubi patria, dar' de frica vieții ticăloase ce o duc în cătănie, unde de toți e desprețuit.

— **Economilor din com. Torontal** dl ministru de agricultură a dat un împrumut de 116.000 cor. cu 4%, ca din banii aceștia să poată cumpăra vite cornute de soi nobil.

— **Dl ministru de agricultură** a introdus în proiectul de budget suma de două mii coroane pentru a da mijloace unei întinse culturi de vite în toată țara. Suma va fi repartisată în modul următor: 710.000 pentru ajutarea culturii vitelor cornute; 200.000 pentru cumpărarea de berbeci; 90.000 pentru galițe.

— **Gâștele de Emden.** Gâscanul de Emden e lung de 110 cm. și cântărește 10—15 chgrame. Gâștele ouă într'un an 20—50, ba și 70—80 ouă. Ouăle se pot comanda dela direcția grădinii zoologice din Budapesta și dela colonia pentru prăsirea galițelor din Gödöllő.

— **Tovărășii de ouă.** Dl Emil Hreblay (ministru de agricultură) trimite numai decât statute pentru tovărășii de ouă. E destul a cere dela dînsul statutele prin o corespondență.

POSTA REDACȚII.

Acelui anonim, care ne-a scris la 13 l. c. că în pretura Orăștiei s'ar afla în o comună mare atare primar, care a fost pedepsit și închis în temniță, îi răspundem: Cu prilejul alegerii era datorința alegătorilor să aducă la cunoștință primpretorelui aceasta împrejurare și atunci, la tot cazul nu ar fi fost candidat și prin urmare nici ales.

Dacă fapta comisă, pentru care a fost dejudecat, este de aceea, cari să amintesc în §. 34 ai legii comunale, nici acum nu este târziu a se face arătare și a cere delăturarea celui primar.

Abonentului Nr. 214. Pe anul 1901 am edat 52 Nri. adecă atâta, câte săptămâni sunt, ear' în anul curinte 2. Aceasta spre conformare. Dacă și acum vă lipsește oarecare Nr., bucuros vă servim.

Higiiena.

Zece reguli de iarnă. Un doctor englez a compus următoarele pentru vremea de iarnă:

1. Să nu ieși dimineața afară cu stomacul gol.
2. Dacă ai beut beutură caldă să nu ieși la aerul rece.
3. Țineți pieptul și spatelul cald.
4. La aer rece să respirați pe nas.
5. Să nu te proptești cu spatelul nici de perete rece, nici de cuptoriu cald.
6. În cupele trenului nu ședeți lângă fereastră.
7. În loc rece să nu stai nemișcat.
8. Iarna să nu vorbești pe drum.
9. Scaldă-te în fie-care zi cât se poate de dimineață, ca pielea să-ți fie sănătoasă.
10. Nainte de culcat să-ți încălzești picioarele.

Răcelele cele mai rele se capătă mai totdeauna dela picioare. Trebuie dar să ai picioarele calde totdeauna. Pentru aceea nu e bine să te încălzi cu ghetă strimte; ghetelul strimte apasă talpa piciorului și oprește circulația sângelui, însă dacă nu stringe piciorul, sângele își păstrează cursul liber și spațiul cuprins între tălpi și ciorap e totdeauna plin de aer cald. Nu e bine nici când să stai cu picioarele umede. Când simți picioarele umede, să schimbi numai de cât ciorapii, pentru-că umezeala ciorapului fură căldura piciorului și transpirația e întreruptă, ceea ce e foarte primejdios.

BIBLIOGRAFIE:

Compatriotul nostru Ioan S. Ordean, născut în Romos, cotul Hunedoarei. Absolvent al școlii de Agricultură dela Ferestrău, fost

bursier pe termenele model ale Archiducelui Albrecht (Austro-Ungaria), ne transpune mai multe lucrări ale sale proprii și anume:

1. »Cultura hemeiului« — București, Tipografia Euf. N. Miulescu, str. Câmpineanu, Nr. 46, anul 1892, broșurată, cu 19 pagini. Prețul 50 bani.

2. De pe termenele model ale Archiducelui Albrecht, »Cultura cu abur«, București, Lito-Tipografia Carol Göbl, 16 str. Doamnei 16, anul 1892, broșurată, cu 20 pagini Prețul 50 b.

3. »Industria berei« hemeiului și »Vitele Americane« (Berea este pâinea licuidă a sâracului) București, Tipografia »Gutenberg« Ioseph Göbl, str. Doamnei 25. Prețul 50 bani. Broșură cu 31 pagini, 1896.

4. »Cultura sfeclei«. Industria zahărului și Agiul. București Tip. »Gutenberg« Ioseph Göbl, str. Doamnei 23, anul 1896. Broșură cu 44 pagini. Prețul 1 leu.

5. »Criza Agricolă-Financiară«, Remedii și Agiul. București, Tip. »Gutenberg« Ioseph Göbl, str. Doamnei 23, anul 1896 Broșură cu 36 pagini. Prețul 1 leu.

6. »Societățile Agricole« și cauzele mișcărilor Agriculturii noastre (Răspuns unor critici) București, Tip. »Gutbg«, str. Doamnei 23 anul 1897. Broșură de 22 pag. Prețul 1 leu.

7. »Eminescu« Pesimist, Profet și Economist. Supliment la Revista »Primăvara« București. Tipografia »Gazeta Săteanului« 117 Calea Victoriei 1899 Broșură cu 106 pag. Prețul 1 leu.

În aceste broșuri originale, scrise pe baza studiilor economice, autorul a depus totul ce a mai contras din estinsa și temeinica sa praxă. Modul, cum materialul este împărțit, apoi limba curată și la înțeles, sunt tot atâtea atribute, prin cari broșurile se recomandă de sine.

Toate se află de vânzare la Aurel G. Ordean, în Romos z. p. Szászváros (Orăștie) și le recomandăm și noi cu toată bunăvoința on. public.

„DACIA“

institut de credit și economii, societate pe acții.

Reședința societății: **Orăștie** (Szászváros, Broos).

Birourile societății se află în casele proprii:
(Strada Berăriei nr. 12, lângă posta regească).

Capital social 100.000 cor.

Operațiunile societății sunt:

A) primește depuneri spre fructificare.

a) depuneri fără anunț până la 100 cor. 5 1/2%.

b) depuneri mai însemnate cu anunț de un an cu 6%.

c) depuneri făcute de biserici, școli, corporațiuni culturale ori cu scop de binefacere cu 6%.

Contribuția erarială pentru sumele depuse se plătește prin institut.

Regulamentul special pentru depuneri se cuprinde în libelul de depuneri.

Depuneri, ridicări și anunțuri se pot face și prin postă și se rezolvă fără întârziere.

B) Acoardă credite personale pe lângă cambii sau obligații cu caventați.

C) Acoardă împrumuturi pe efecte.

D) Acoardă împrumuturi pe lângă siguranță ipotecară.

E) Institue ramul de amanetare pe aurituri, argintării, pe lângă dispozițiile legale existente, procurându-și concesiunea forului competent.

F) Cumpără și vinde efecte publice, pe cari în cas de lipsă le poate lombarda.

G) Cumpără și vinde realități.

H) Cumpără și vinde ori-ce lucruri mobile.

I) Tot felul de întreprinderi comerciale și economice, în societate cu alții ori singură.

K) Finanțează patente.

L) Arêndează și exarêndează realități și alte drepturi și întreprinderi de tot soiul.

Direcțiunea.

„Minerva“ inst. tipogr., societate pe acții

in Orăștie zászváros

Opuri —
Bilete de log. —
Broșuri —
Circulari —
Bil. de vizită —
Invitări —
Bilanțuri —
Acții —
Cap. de epist. —
Placate —
Ord. de dans —
Adrese —
Compturi —
Note —
Preț Curent. —
Anunțuri —
Registre —
Imprimare —
Couverte —
Bilete de cun. —
Etc. etc. etc.

Există deja de 13 ani și este provăzută cu tot felul de material necesar, ca ori-care altă tipografie.

Institutul Tipografic

„Minerva“

pe lângă că efectuește ori-ce comande repede și cu prețuri moderate, se îngrijește totodată ca toate acelea să fie estetic lucrate și fără erori.

Până de present se bucură de spriginul celor mai îndepărtate orașe. Dovadă aceasta despre promptitudinea și acuratețea cu care efectuește ori-ce lucrare.

Ca unica tipografie românească în acest mare comitat, se roagă de binevoitorul sprigin al celorlalte institute rom., precum și al privaților.